Год. II Брой 20 Силистра, 10 Септември 1931 3 лей Брой

Урежда редакционенъ комитетъ

Абонаментъ 150 лей за странство 300 лей
Приематъ се обяви — — — —

ПРОБУДА

Отговоренъ редакторъ Н. Атанасовъ
Редакция и Администрация Печат. „ПРОГРЕСУЛЪ" — СИЛИСТРА —
Redacţia şi Administr. Tip. „Progresul" Silistra

„PROBUDA" | Седмиченъ вестникъ за политика и обществени знания | Ziar Săptămânal

ПАКЪ УБИЙСТВО!

Още трепкитѣ отъ страшнитѣ убийства въ Добричъ не сж утихнали и в. Ново Единство ни носи злокобна вестъ за ново убийство, за новъ, никому непотрѣбенъ невинна жертва на лицата и съ нищо неоправдана злоба. Като чели невидима и добре пресмѣтната зла умисълъ насочва ржката на престжпни хора, вчера срещу Христо Стефановъ, днесъ срещу Никола Наневъ, а утре кой знае противъ кого, действува непрекжснато и сигурно.

Убийството въ вестника е разказано така:

Въ недѣля, на 13 т. м., било извършено ново убийство надъ българинъ отъ куцовлахъ.

Жертвата е: голѣмиятъ чифликчия Никола Наневъ отъ с. Сюртюкьой, а убиецътъ, македонецъ по произходъ, овчаринътъ на Кавърненския житель Коста Каранику.

Убийството е извършено при следнитѣ обстоятелства: Никола Наневъ билъ поканенъ на една колонистка сватба въ с. Кавбей-кьой, на която той отишълъ, за да засвидетелствува своитѣ добри чувства и дружески отношения къмъ хората, които го канятъ. Свадбували, както това става въ село, и Наневъ е билъ веселъ и къмъ всички еднакво приветливъ. Надвечеръ, когато всички сватбари започнали да си разотиватъ, Никола Наневъ сжщо се приготвя да си отиде. Той се отправя къмъ каруцата си, която го чакала запрегната на двора и, когато се е готвялъ да се качи, убиецътъ го доближилъ и изотзадъ, въ гърба, му нанисъ два удара съ камата си. Жертвата пада обляна въ кръвьта си, а убиецътъ нанесълъ и последенъ ударъ въ гърдитѣ.

Убитиятъ Никола Наневъ е единъ отъ най заможнитѣ селяни въ околностьта и се е ползувалъ съ общи симпатии.

Причини за убийственото вестникътъ не сочи, но каквито и да сж тѣ, не могатъ да оправдаятъ едно убийство извършено при обстоятелства, които високо говорятъ, че освенъ правдата, ако такава е сж ществувала, има още нѣщо, което е насочило ржката на убиеца. Убийствата сж варварско средство, за да се премахне единъ силенъ въ всѣко отношение човѣкъ и въ сжщото време да се всѣе страхъ и трепетъ въ онѣзи, които сж близки до него. Такивато убийства се вършатъ въ страни останали въ развитието си назадъ и отъ хора, които сж сигурни, че строгоститѣ на законитѣ нѣма да се приложатъ по отношение на тѣхъ. Тѣ се вършатъ още и за да се сплаши мѣстното инородно население. Българското малцинство трѣпне при всѣка вестъ за убийство, извършено надъ който и да било, но то не се страхува, и нѣма да се уплаши. То ще отстоява своитѣ права на равноправно население въ държавата и ще се бори за запазване своитѣ огнища и земи унаследени отъ дѣди.

Убийствата, които отъ известно време започнаха да се повтарятъ съ една строга пресмѣтливость, сж позоръ, който мжчно би могълъ да се изтрие и въ никой случай не би могълъ да се оправдае. Тѣ сж последица на една политика практикувана отъ нѣкои партии, които управлявать страната, и на нрави, култивирани, както отъ партиитѣ, така и отъ пресата и видни обществища въ едно население почти безъ никакви обществени добродетели, съ много признаци на изостаналость въ развитието си. Дългъ на управницитѣ е да спасятъ страната отъ срамътъ, който й се нанися съ тѣзи убийства, като приложатъ и строгоститѣ на закона и къмъ новитѣ подданици; но още по голѣмъ дългъ е и на деятелитѣ отъ българското малцинство да забранятъ предъ светитѣ жертви дребнавитѣ си сжби и се обединятъ и съ общи усилия се защитятъ.

УСИЛИЯТА ЗА МИРЪ и обезоржжаване

Отъ седмица заседава въ Женева Обществото на Народитѣ. Двайсетина пжти тамъ се събиратъ ржководителитѣ на държавитѣ почти отъ цѣлъ свѣтъ, за да прецѣлятъ положението, да размѣнятъ мисли върху нуждитѣ на времето и съ общи усилия подиратъ начинитѣ и средствата за задоволяването имъ.

Два сж главнитѣ въпроси, които занимаватъ умоветѣ на държавницитѣ тамъ, и тѣ сж свързани, които измѣчватъ отдѣлната личность и у насъ, въ Европа, и въ Америка, и въ Азия: кризата въ всички отрасли на економическия животъ и страхътъ отъ една бждаща война.

Въ произнесенитѣ речи не е могло да се скрие досегашното безсилие да се действува успѣшно за отстранение на економическата криза.

„Никой не бива да се лъже", е казалъ Г-нъ Курциусъ, германскиятъ м-ръ на външнитѣ работи, „земята, върху която е построена сегашната економическа система и цивилизация, се руши".

А Г-нъ Титулеску, при земане на председателското мѣсто, е описалъ положението съ следнитѣ черти: „Прекарваме едно тежко време. Преминаването отъ една форма на колективенъ животъ къмъ друга се проявява. Много отъ старитѣ истини сж мъртви. Новитѣ не сж достатъчно ясни, за да се обърнатъ въ истински сили. При тѣзи условия не можемъ да оставимъ срастнати съ формитѣ на миналото, но и не бихме могли да направимъ никакъвъ скокъ въ неизвестността въ името на бждащето".

И понеже главната задача на Общ. на Народитѣ е мира, а разстроения економически животъ е единъ отъ най-лошитѣ му врагове, интересни сж схващанията на отдѣлнитѣ държави.

Докато Бриандъ сочи за причина на економическата анархия досегашната липса на международна солидарность и дисциплина, които сега постепенно се създаватъ съ помощьта на Общ. на Народитѣ, Курциусъ добавя политическитѣ дългове, които носятъ смъртни последствия за сѣвременния економически животъ и само съ тѣхното окончателно уреждане ще се тури край на сѣвременната криза.

Страхътъ отъ ужаситѣ на бждащата война, страхътъ да се не загубятъ придобивки отъ едни и страхътъ у други, че загубеното нѣма да се върне съдържа едно положение на игра на обезоржжаване. Отъ седемь години се готви обща конференция за обезоржжаване. Свикването ѝ е определено сега за м. Февруарий 1932 год. обаче все пакъ пълно съгласие още не е постигнато между много държави.

Успѣха на конференцията, като крайна цель на Общ. на Народитѣ, се счита решителенъ за по-нататъшния му авторитетъ, па даже и за сжществуването, затова отъ всѣкъде е изказано желанието, че тя нежже да търпи отлагане.

Главната мисъль на всички е бждащата конференция за ограничение и намаление на въоржженията. „Франция не ще иска никога отлагането на тази конференция. Ако Общ. на Народитѣ не успѣе да намали въоржженията, мжчно да се счита, че то е фалирало по единъ отъ най-трагическитѣ си начини". (Бриандъ)

„Участьта на конференцията за обезоржжаване ще бжде решителна и за участьта на Общ. на Народитѣ". (Курциусъ)

ДОКТОРЪ
Н. Василевъ Шапкаджиевъ
въ скоро време ще се премести въ улица Трансилвания ъгълъ съ Таки Ионеску до банка Франко Ромъна

ПО ПОВОДЪ СМЪРТЬТА
на единъ скроменъ служитель

Не отдавна се помина свещеника на село Калиперово Д. Хр. Шекюв. Той е единъ отъ малцинята свещеници, българи въ селата. Тихъ по характеръ, скроменъ по претенции като служитель, той бѣ единъ отъ много полезнитѣ на пастото служители. Въ селото не е имало почивъ отъ общественъ характеръ безъ негово участие и единствата награда, която е опредѣлявалъ за себе е била да види подпомогнати неговитѣ съселяни и повдигнато родното си село.

Той остави многобройно семейство и струва ни се, въ не завидно материално състояние. Дано и неговитѣ съселяни бѫдатъ тъй отзивчиви къмъ нуждитѣ на ближнитѣ му, както и той бѣ отзивчивъ къмъ тѣхнитѣ.

Отиватъ си единъ следъ други малкото свещеници—българи, и нѣма да бѫде далечъ времето, когато нѣма да има въ цѣлия окржгъ както единъ свещеникъ, който да може да произнесе молитва на славянски езикъ. Голѣмото мнозинство отъ населението въ окржга, както е българското, ще бѫде лишено отъ възможностьта да слуша молитвитѣ, съ които общи съ Бога на понятенъ езикъ. Това ще стане, защото самото население не се грижи за тази своя нужда, както тъмъ за това мислятъ хората, които въ наше искатъ да живѣятъ за голѣми общественици. Може би последнитѣ считатъ за маловаженъ въпросъ, на какъвъ езикъ се служи въ черквата.

Черквата, като организация, която има за задача да служи на идеала за любовьта и братството между хората, се издига до положение да бѫде общочовѣшко и като такова не е и не бива да бѫде за насъ безъ значение въпросъ съ какъвъ езикъ ще си служи тя въ своето общение съ онѣзи, които търсятъ утѣха и поука въ нѣйнята.

Висшата църковна управа въ насъ не всѣко вакантно свещенническо мѣсто праща свещеникъ, който него познава, него иска да научи езика на тѣзи, на които ще задоволява религиознитѣ нужди. Това може би се прави само да се запълни по скоро едно мѣсто и безъ особени други намерения. Но тогава тя обезценява значението на религията за нравственъ бытъ на хората. Въ противенъ случай тя би трѣбвало да потърси за църковни служители хора, които, като познаватъ езика на мѣстното население, чрезъ него да подействуватъ на сърцето на онѣзи, които ще облагородяватъ чрезъ великото учение за любовьта и братството. Не бива въ никой случай да очакваме други да се грижатъ за насъ и особено когато се отнася до правата ни като малцинство.

Правата на да слушаме Христовото учение на роденъ езикъ е осигурено отъ международни договори, то е осигурено и отъ духътъ на времето, въ което е срамно да се упражнява каквото и да е насилие надъ съвестьта на онѣзи, които имать другъ езикъ отъ официалния.

Дългъ на всички ни е, а най много на първенцитѣ отъ селото, да се погрижимъ да се замѣстятъ починалия свещенослужитель съ такъвъ, който ще изпълнява църковнитѣ треби на роденъ езикъ. Това не е лесно да се стори сега на бързо, защото нѣмаме нищо приготвено за това, но ще трѣбва да се започне да се действува.

Първото нѣщо, което ще трѣбва да се направи е, първенцитѣ отъ селото да отправятъ до висшата църковна власть молба да изпрати свещеникъ, който знае български езикъ. Въ случай, че нѣма такъвъ и имъ се прати свещеникъ, който говори само румънски, да бѫде той приетъ временно, до като сами селянитѣ си представятъ такъвъ кандидатъ. За тази цель ще трѣбва да си избератъ единъ изъ между много отъ селото имъ младежи, които се учатъ въ гимназиитѣ, румънски или български въ града ни, и на селски разноски го пратятъ въ България да свърши б-гословско училище и следъ като бѫде посветенъ въ свещенически чинъ, тамъ, или тукъ, да се завърне и поеме черковната служба въ селото. Това искане е въ духъ на законитѣ въ страната ни и трѣбва да бѫде сторено безъ бавене.

Върху това ще трѣбва да вомислятъ и онѣзи, които сж загубили своитѣ свещеници българи, и онѣзи, които ще ги загубятъ въ по близко или по далечно време.

Не бива да бѫдемъ невнимателни за онова, което ще стане по силата на неумолимия природенъ законъ.

Общината и езика на малцинствата

Преди нѣколко дни Георги Петровъ, преселилъ се наскоро въ града, отишълъ въ общината да си плати данъцитѣ, за да се снабди съ нѣкакъвъ билетъ. Защото не знаелъ румънски езикъ, обърналъ се къмъ чиновника на български и поискалъ обезценение за добиване билетъ. Чиновникътъ, добъръ общински служитель, въ желанието си да бѫде полезенъ преди всичко на интереситѣ на общината, а следъ това на хората, които я образуватъ, започналъ да обяснява на български и да наблегтисува новия гражданинъ въ задължението му къмъ общината. Тѣзи обяснения чулъ помощникъ кмета, гимназиалниятъ учитель Иванъ Бобешъ, нервно се обърналъ къмъ чиновника съ упрекъ да не говори български, а на румънски, защото тукъ било Румъния. Като че ли нѣкой оспорва или отрича това, за да има нужда да се напомнюва по такъвъ начинъ.

Общинитѣ сж учреждения съ предназначение да служатъ на интереситѣ на онѣзи, които ги образуватъ. Интереситѣ и на общинитѣ и на хората въ тѣхъ изискватъ тамъ да се говори езикъ, който е понятенъ на онѣзи, които отиватъ тамъ да търсятъ услуги. Населението на градската ни община въ болшинството си е българско и турско. Че то не знае още румънски езикъ, не е негова вината, а и съ грубости едвали би се накарало да го научи. Да се интересува отъ общината, защото не знае официалния езикъ, едвали ще може да стори това и най отчаяните шовинисти. Духътъ на времето изисква

Анкетата на в. „Лупта“ въ Нова Добруджа
Убийствата въ Кадрилатера

Печатаме настоящата анкета не защото я открила напълно причината за лошите положения въ Нова Добруджа, но за да подчертаемъ какъ само малка доза искрено и безпристрастно отношение къмъ задачата на живѣещото добруджанско население довежда до начални на истина, за които, като че ли е страшно да се говори въ Букурещката преса.

Скорошното политическо убийство въ Кадрилатера направи много впечатлѣние да се отправятъ взоровъ въ въпросните въ Нова-Добруджа.

Това убийство, обаче, не е единъ изолиранъ случай. Дълги години подредъ престѫпленията съ политическа подкладка и напоследъкъ своеволия се вършатъ въ Кадрилатера.

Но сега дързостьта отишла своя върхъ. Имало се и нови факти, които окуражаватъ престѫпниците. Афиширанно политическо. Това възбуждане на духоветѣ е дѣло на чорбаджийско политиканство.

Голѣмиятъ, трагиченъ шумъ въ Кадрилатера е причиненъ отъ нѣкой политически дивѣ, и като казвамъ това, не обвинявамъ само нѣкой македонецъ или българинъ, или тѣхенъ отъ политическитѣ дивѣ отъ македонски, българска, турска или румънска произходъ, чийто дивоъ на култура се управлява отъ дивостьта на честностьта и сигурностьта; компрометиранитѣ елементи, които нѣматъ вече кредитъ въ центъра, обичатъ дрехата на съответния националитетъ и въ името на известни принципи, които тѣ скверняватъ, започватъ да се бѣятъ съ юмруци въ гърдитѣ и да врещатъ.

Тази, устремилата се българи врещатъ, че оспорването на българщината въ Кадрилатера е само въ една българска манипулативна партия, нѣщо, което поражда много недоволство въ умерената българска колония, която желаятъ честно сътрудничество съ румънската партия, както и на нѣкой национални румънци.

Турцитѣ, увлечени отъ интригарска муза, насѣдатъ въ Силистра и Балчикъ идятъ на Комали, обявяватъ война на феодалитѣ, предаватъ правоспособието на Комаловата реформа въ румънска Нова-Добруджа и се борятъ за спасяването турския национализъмъ и въ интригарията на тази румънска провинция.

Македонцитѣ, жертвитѣ на румънския национализъмъ и отъ тѣхъ, полуистинтѣ македонци врещатъ високо и силно, че тѣ искатъ спасение

по голѣма толерантность къмъ елиа ги они, които сж. болшинство въ общината. Отъ това не само не би изгубила нищо господствующата нация, но би спечелила и то твърде много, защото така лесно би привързала къмъ себе си малцинствата и по скоро би изчезнали аранджѣ.

Въ духъ на зачитане и примиреие би трѣбвало да действува всѣки гражданинъ, който мисли за реда и човѣшко общуване на всички въ държавата. Но това особено много се изисква отъ учителитѣ, които имать предназначението да приготвятъ бждните поколения за единъ по други отношения, отколкото сж. сегашните.

Г-нъ Попъ Бобешъ е учитель въ гимназията отъ много години. Познаваме го като такъвъ всички и всѣчатѣсанията ни отъ това сж. само въ негова полза. Сега той е и кметъ на гражската община и съ прискрѣбие отбелязваме факта, че той се върнаръ, като слуша да се говори на български езикъ въ общината. Като човѣкъ съ висока култура и широчъ погледъ за отношенията на хората, той би трѣбвало да тури начало на една нова политика въ общината. Тази нова политика би трѣбвало да се изрази на първо време въ широко толериране езика на хората, които сж. болшинство въ общината. Това би го възвисило твърде много и той би спечелилъ и въ очитѣ на широцитѣ и въ собственото си съзнание, че е турилъ начало на по голѣма човѣщина въ общината. Познаваме го като недлобивъ човѣкъ и отъ него чакаме само добри начинания.

Общинаръ

Около грижитѣ на правителството за земледѣлието

Министерството на Земледѣлието е натоварило една комисия, която се е занимавала съ въпроса за цѣната на житото. Комисията е изработила единъ законопроектъ, който е билъ възприетъ и отъ г. Министра на земледѣлието.

Този законопроектъ предвижда опредѣление на една минимална цена на житото предназначено за вътрешна консумация. Като минимална цена се опредѣля 40.000 Lei единъ тонъ (1000 kgr.) за жито 4 на сто ръжъ, 3 на сто други примѣси и 76 kgr. Hl. Тази цена ще варира (ще се уголѣмява или намалява споредъ качеството на житото.

Основава се едно централно бюро, което ще контролира житната търговия и ще опредѣля нормитѣ за опредѣление на минималната цена на житото, както и да закупува известно количество жито за образуване на една национална резерва.

Основаватъ се сжщо така и областни бюра, които ще опредѣлятъ количеството жито необходимо за всѣка область, ще взематъ мѣрки за организиране транспорта и депозиране на житата.

Въ всѣки окржгъ ще сжществува бюро, което ще контролира всички сдѣлки съ жито и ще бди за прилагане на минималната цена, като си запазва правото да закупува всички предлагани количества, ако житаритѣ откажатъ да заплатятъ опредѣлената минимална цена.

Тѣзи бюра ще контролиратъ складиращо и операциитѣ на мелничитѣ, и опредѣлятъ нормитѣ, които мелничитѣ ще трѣбва да следватъ съ цѣлъ да закупуватъ житата направо отъ производителитѣ.

При влизане въ сила на този законъ окржжнитѣ бюра ще опишатъ количеството жито, съ което разполагатъ мелничитѣ, хлѣбаритѣ и търговцитѣ, задължавайки притежателитѣ да доплатятъ разликата между новата цена—която ще се опредѣли отъ бюрото—и цената, на която е било закупено житото. Тази разлика ще послужи за образуване на единъ фондъ за подпомагане на нивоси.

Окржжнитѣ бюра ще приематъ на кредитъ жито за препродаване —данийки на земледѣлеца срещу това специални бонове, които могатъ да бждатъ сконтирани въ Народната Банка или другъ кредитенъ институтъ.

При влизане въ сила на този законъ всички притежатели на мелници сж. длъжни да искатъ отъ окржжнитѣ бюра специални разрешения за функциониране, които ще се даватъ следъ като бюрото констатиратъ, че мелницата отговаря на всички технически и хигиенически изисквания. Селскитѣ мелници не могатъ да мелятъ освенъ за нуждитѣ на мѣстното население.

Семействени жита отъ държавата, или отъ частни кредитори не ще могатъ да се продаватъ на публична продажба, освенъ на минималната цена. За всѣка подобна продажба, обаче, окржжното бюро трѣбва да бжде предварително най малко 5 дни преди деня на продажбата.

Законопроектъ предвижда строгия наказания (1—3 год. поправителенъ затворъ) за всички, които купуватъ или продаватъ на цени по малки отъ опредѣлените, конфискуване на житото и налагане на голѣми глоби.

Чрезъ този законопроектъ се внуляра законъ за валорификация на земед. произведения отъ Мартъ 1931, като се запазва само приетата отъ 10.000 лей на вагонъ за износъ.

Какви ще бждатъ резултатитѣ на този законъ следъ като болшинството отъ селянитѣ продадоха на безценица?

Настоятель, който изнудва настоятелството

Настоятелството е на българското общество въ Силистра, а настоятель е г-нъ Г. Карагеоргиевъ. Последниятъ е собственикъ на здането, въ което се помѣщава българската мжжка гимназия и той го дава подъ наемъ на настоятелството.

Срока за наемане изтекълъ на 1 септемврий и той чрезъ сждъ е връчилъ предупреждение на настоятелството и директора на гимназията да опразнятъ здането, като го възстановятъ въ първоначалнитѣ му видъ, въ противенъ случай ще плащатъ по хиляда (1.000) лей дневно.

Второ искане, което предявилъ е да се подпиша договоръ, като оставатъ въ сила всички условия, каквито имаше и въ стария договоръ по отношение задъ̀ъ на здането.

ността за подписването въ Кадриатера, защото за това сж. доведени тѣхъ, и искатъ често и просто да признаятъ дата-националитѣ надмощието.

Какво можно да видимъ освенъ прехвалената отъ обезсѣдящите на голѣма скрѣдъ национализма?

Ние против и най-безвредния вербъ тѣзи крайни народности сж. роднитѣ отъ старото врѣмето. Но а ри и тѣ повѣдоха се подаваатъ отъ много дружки характеръ на македонцитѣ, които нѣкъ ги провирать, защото не искатъ намерятъ въ тѣхъ удобрение за терористичитѣ имъ предатства.

Колониститѣ. Когато става колонизирането, подържатъ жертитѣ на колонизаторитѣ, не се колонизираха и по лица отъ първа ржка, но се доведоха и неквалифи елементи, които скарани съ правосждието въ държавата: отъ които произхождатъ Гърция или България.

Такива елементи съ неуважително положение въ Гърция и България дойдоха у насъ, отъ една вѣчно мжтна атмосфера.

Щомъ, преследвания тамъ, нищожния да работятъ отъ младини, сега мислятъ, че имать специалната мисия да вършатъ нашия надъ другитѣ жители, включително нѣкога и противъ нѣщия отъ роднинитѣ. И достигатъ така до убийство.

Не се страхуватъ отъ последствията, защото у насъ наказанието за убийствата отъ този родъ е твърде малко, яко не и нуля, това въ провинателенъ контрастъ съ наказанията, които имъ сж. прилагани въ Гърция и Сърбия, когато сж. убивали. Тамъ убийството се плаща съ убийство и наказанието се извършва съ въжето и куршума.

Както се повтаряха сега на националната почва, тѣ достигнала до убеждението, че могатъ да застрелватъ когото и да ужо. безъ да бждатъ наказани. Фактически никой не се домогна до тѣхъ и тѣ намѣряха отлична среда за проявление на кървавитѣ си инстинкти; мѣстната полетика ги служи съ тѣхъ, както нея ги и създава всѣкакви възможни.

Политическитѣ лица, които експлоатиратъ тоя инстинктъ, иското и кървавъ да бде-македонската маса е убедена, че провитича отъ силенъ патриотизъмъ, като мислятъ водитѣ, дорятъ да провинятъ необходимостьта отъ собственото имъ сжществуване или да премахнатъ отъ мѣстната политика противницитѣ, които съ трудъ и известность стоятъ на пжтя имъ.

Нои фигурират още въ черните списъци. Какво противопоставятъ българитѣ на националистичното гледище на македонцитѣ?

Неофрено сж. нашитѣ българитѣ отъ Кадриатера, че тѣзи възможни и убийства имать често националистическа подкладка.

Убеждъть Шатова е жертва на българа, е д и а мѣстна сжлница. Явно е, че той е билъ подтикнатъ къмъ убийство.

Сжществуватъ, нашитѣ българитѣ, нѣколко политически, които достигнала до тѣмъ, че публикуваха единъ манифестъ, въ което явно подканятъ македонцитѣ да следватъ своята специфична политика: "ако на правителството отъ Букурещъ му харесва една западно-демократична политика негова работа".

Българитѣ отъ Кадриатера основаватъ явно, че една шепа хора под-

него при предаването му. А знае се, че тия условия са чудовищни по своята жестокост къмъ пострадалите. Тѣ сж отправили на свободно съгласенъ договоръ, а сж по скоро изнудили пострадалите, които е трѣбвало да ги подпишатъ защото се намирали въ положението на победени. И подписали ги всѣкакъ г-нъ Карагеоргиевъ иска да ги наложи и за бѣлгаре, а вѣроятно, ще ги наложи, защото той, като собственикъ, дава подъ наемъ и той, като настоятель, взема подъ наемъ, а когато ще трѣбва нѣкой да плаща загубитѣ отъ тази злѣба, тогава настоятеля нѣма да го има тамъ.

Право на всѣки гражданинъ е да защищава материалнитѣ си интереси, правъ е и г-нъ Карагеоргиевъ да защищава съ всички срѣдства своитѣ интереси, но най елементарнитѣ понятия за обществени задължения му налагатъ да напусне управата на учреждението, съ което има такива голѣми материални връзки. Така само той ще запази вече на честенъ общественикъ.

Настоятелството има покрай другитѣ си задължения и това, да защищава и материалнитѣ интереси на обществото. Г-нъ Карагеоргиевъ като защищава личнитѣ си интереси, *не може да не* накърни тѣзи на обществото и обратно: като защищава интереситѣ на обществото, не може да не накърни личнитѣ си интереси. А знае се, че материалнитѣ интереси сж, които направляватъ дейностьта на гражданина. Да очакваме, че ще пожертвува личнитѣ си интереси за обществените такива — па били тѣ и културни, е не само наивность, а нѣщо по вече. За да бѣде избавено българското общество отъ тази конфузия, налага се на г-нъ Карагеоргиевъ да се откаже отъ качеството си на настоятель, иначъ все остава впечатлението, че настоятелството е изнудено отъ настоятеля.

Въ Австрия

Особено голѣмата икономическа криза която преживѣ и преживява Австрия създаде особено голѣмо озлобление между политическитѣ партии на лѣвицата и дѣсницата и една отчаяна борба, кой да има държавната власть.

Боритѣ сж тамъ главно две течения. Едното представлявано главно отъ социалъ-демократитѣ, партията на мира и довлото изпълнение на постигнѣ договори задължения, и другото на патриотичнитѣ организации, наречени „Хаймверъ“, ржководени отъ принцъ Старенбергъ. Тѣ искатъ отменението на мирния договоръ и освобождението на Австрия отъ всѣкакви задължения.

Конституцията на Австрия, създадена отъ Социалъ демократитѣ, които поеха властьта веднага слѣдъ войната и дълго управляваха страната, е широко демократична и гарантира изборното право на австрийца.

Малки сж били винаги надеждитѣ на Хаймвериститѣ да взематъ властьта като народни избранници и затова сж се организирали военно за насилственото й вземане. Обаче, срещу тѣхнитѣ организации, Социалъ демократитѣ сж организирали своитѣ работнически организации забранение републиката.

Часть отъ силитѣ на Хаймвера сж били концентрирани на нѣколко мѣста и презъ нощьта на 12 того се е опитало извършването на държавенъ преврѣтъ. Д-ръ Фримеръ водителътъ на движението, е издалъ прокламация, съ която обявява, че е поелъ властьта и че отмѣня досегашната конституция.

Правителството е взело бързи мѣрки и до сутринъта движението е било потушено, като тукъ тамъ сж станали незначителни сблъсквания.

Неволята въ село

село Долно Кусуй

Неотдавна се намѣри опатъ да се убие нѣкой и опатъ селянинъ *Маринъ Пеневъ*. Както всички работливи хора, той е твърде ревнивъ къмъ онова, което е придобилъ съ трудъ и затова го пази отъ всѣкакво съзѣгателство. Поради това не е твърде обичанъ отъ колониститѣ—тимочани. Единъ божи день на колониста Барбулеску се случила непріятность при работа на нивата, билъ малтретиранъ отъ нему непознати хора. Идва си въ село, разказва случката, като и преписва на бандита и бързо туря въ връзка съ тѣхъ и Маринъ Пеневъ. Късно презъ нощьта вдигатъ се шефа, кмета и група колонисти—тимочани, на чело съ Барбулеску, и тръгватъ къмъ кѫщата на набедения Пеневъ. Нахлизатъ въ двора му, вдигатъ тревога, като изплашили цѣлото семейство, но защото въ тѣлата е законно установената въ село власть-шефа и кмета, нализа Маринъ и вика въ обяснение за причинитѣ на голѣмататревога. До като той се обяснява, колониститѣ успѣли да го изтикатъ на страна и Барбулеску стрелялъ върху му съ намѣрение да го убие. Ударенъ въ главата, Маринъ падналъ на земята *обляпанъ въ кръвь* и въ безсъзнание. Скоро билъ пренесенъ въ болницата, кждето му е оказана лѣкарска помощь и се съзелъ. Раната се оказала не много опасна. Той скоро ще оздравѣе. Ето какъ и защо още колониститѣ могатъ да стрелятъ върху българитѣ.

Д-ръ ЧАКЪРОВЪ

се завърна въ града и започна прегледването на болни
ул. Букурещъ 3

2—1

Отзиви и бележ

Какъ приятел... „Пробуд...

Умоляватъ се абонатитѣ да ... тата абонамента си *за вест...* Единъкъ изтичанъ на вездѣ... на постоянно о абонамента. На... само сме увѣрени, като ... знаемъ надеждата му и сега ... вечера да го подпомогнатъ, ... платятъ своя абонаментъ и ... нитъ услуги, като напомнятъ на ... което го получаватъ да си ... Постоянна е потрѣбата отъ ... пособия и срѣдства възможно ... облекчи положението на бълг... то малцинство.

Абонамента се събира отъ Т... чиковичъ и И. Атанасовъ ... щу квитанция.

Редакц...

Положението ... правителство...

То си остава все тъй непоро... но както и преди министрите сѫ... Вестникитѣ имъ продължават ... говорятъ на скорошна смѣна ... но нови причини даватъ на то... то се врѣме. Сега вече шефъ ... *Бербулитъ, Дуда*, говори, че не ... да се създаватъ причини на пра... датното а ще трѣбва да се ... ни да *програма* *Една от големитѣ* ... чини, които ще задържатъ ... телството на власть е тази, че ст... сното положение на страната ... възредно тежко и не бива да ... тази на напълно гражданстве... отваряне на министерска кр... още по малко съ произвеждан... избори.

Ето защо е вѣроятно да се ... намѣрата на радомъ сесия и ... телството да покаже на му се глас... нѣкой мѣроприятия, съ които ... да облекчи отоманското положе... страната.

Пущинитѣ

Миналата седмица на европей... то житно тържище предложи... най нискa цена житото Ромъ... България.

Това показва, че тѣ сж най ... тежеснитѣ отъ кризата и сж го... на всѣкаква жертва само да ... да получатъ пари. Тази годин... правятъ това, защото миналата ... на прѣкъсналата съвѣтска Русия, пр... които бѣха се напазарили съ ... въ стръвъ всѣчки, на които зе... дѣлскитѣ произведения не мо... да намѣрятъ пазаръ.

И все пакъ, и днесъ тѣзи дъ... ни малко както сж изнесли и пр... да въ странство. Това става ... до като още Русия не е хвър... свѣтъ храни на европейското ... жище. А тя ще го изнесе и то... ще разстрои съвършено жи... пазаръ и положението на спа... още повече ще се влоши.

Съобщение

Продавамъ една кѫща отъ 2 с... маз, плѣвнинъ, хамбаръ и др... тройни, дворъ 5 декара, отъ ко... 2 дек. американско лозе на ... находящи се въ Гюргеницкъ.

Споразумения при Д. Боб... адвокатъ Силистра

Христо Христовъ Гюргеви...

тяхния отъ паперитѣ, които доказватъ извѣстните изтощения които имали тѣ отъ България отъ това затворъ противъ дирятъ да знаятъ, че единствено дължатъ черенъ синесъкъ, въ които сж инкасирали комплиментарни българи, които се числятъ въ румънскитѣ партии и които следвало да бѫдатъ убити.

Българскитѣ кръгове отъ Кадрилатера на двѣтѣ денеси имена на солдати отъ македонскитѣ на смъртъ: министра Панко Пенчевъ, Матей Стефановъ, Христо Цачковъ и други отъ видните българи.

Деветъ добруджански организации въ България

Въ България сѫществуватъ две добруджански организации една конституционна и друга анархистична. Отъ българскитѣ кръгове въ Кадрилатера, които познаватъ организациитѣ на тѣзи две дружества, можахъ да науча следнитѣ подробности.

Организацията на Д-ръ Вичевъ Добруджанската добруджанска организация въ България се ржководи отъ докторъ Вичевъ и българитѣ отъ Кадрилатера демонстрирали, че се намиратъ съ пари отъ Москва.

Тази терористична организация устроила и извършила редица убийства, тѣ имъ като оръжие за борба единството. Терънъ на нейната отвратителна дейность е не само Нова-Добруджа, но и България. Такива сж случаитѣ съ убийството на Вичевъ, Атанасовъ и др. въ гората Малмудай нѣколко вечери.

Организацията на докторъ Вичевъ Дори връзки съ комуниститѣ въ Кадрилатера и изпраща у нихъ банди за да терорисатъ съ кражби и нападения преди всичко българското изселение въ Нова Добруджа. Цѣлта на тѣзи банди е да предизвикатъ реакцията на румънскитѣ власти, да подържатъ въ населението едно положение на постоянна тревога и сопредъ изпращания отъ Москва да предизвикватъ бременния въ нова Добруджа. Съвѣтитѣ харчатъ грамадни суми за организиране на тѣзи въдения, чийто главенъ режисьоръ трѣбва да бѫде Д-ръ Вичевъ.

Въ Румъния, казватъ българитѣ, нѣщото тѣзи работи не се нѣкатъ добре, общественото мнение е наклонено да мѣрзи, че тѣзи злодѣйства минатъ границата на Кадрилатера на българския политически и национализъмъ цѣли, че тѣ се сражаватъ съ румънскитѣ власти за да будатъ съмнението на българитѣ въ Добруджа въ полза на България. Тукъ е цѣлата грѣшка Вандитѣ на Вичевъ сж формирани отъ обикновени разбойници и преследватъ други цѣли, но ир и напоследъкъ.